

norsk shakespeare tidsskrift

Tone Tøstie

Min side

Årlig nettabonnement

- [Aktuelt](#)
- [Arkiv](#)

- [Annonser](#)
- [Kontakt](#)
- [Våre skribenter](#)

Kingsford Siayor i «Superkid». Torshovteatret 2020. Foto: Øyvind Eide

En løvetannfortelling

«Superkid» har blitt en forestilling det er umulig ikke å bli berørt av. Med bunnsolid teaterhåndverk i alle ledd og en brutal skjebnefortelling som rå nerve, burde mange, mange få muligheten til å se denne forestillinga. Spesielt ungdomsskoleklasser.

Tekst: **Mariken Lauvstad**

«Det finnes en sånn Supermann-film hvor Supermann flyr ut i verdensrommet og snur rotasjonen til jordkloden for å skru tiden tilbake. Det er jo ikke mulig

SUPERKID

På scenen: Kingsford Siayor

Regissør: Josette Bushell-Mingo

Medregissør: Cici Henriksen

Manusforfatter: Kingsford Siayor

Komponist: Peter Baden

Lysdesigner: Eirik Brenne Torsethaugen

Dramaturgi og bearbeidelse: Kristofer Grønskag

SPKRBOX i samarbeid med National Black Theatre of Sweden og Nationaltheatret.

Torshovteatret, premiere 3. Juni 2020

med fysiske lover og sånt, men... Men det er det han gjør...».

Med disse ordene starter forestillinga *Superkid*. For siden teater *kan* skru tida tilbake, er det nettopp det som skjer. Publikum får bli med to tiår

tilbake i tid, til 1999, da Kingsford Siayor var en 14 år gammel gutt i Tromsø. Samme år som euroen ble introdusert i Europa, Britney Spears lå på førsteplass på billboardlista med «Hit me baby one more time», og Nelson Mandela gikk av som president. Millenniumsskiftet alle var så spente på, lå rett rundt hjørnet, og det var like før mobiltelefonen Nokia 6410 skulle lanseres på markedet og gjøre snake-spillet tilgjengelig for allmennheten.

Den 14 år gamle Siayor drømte om en superkraft som kunne gjøre ham i stand til å forflytte seg hvor som helst i verden, bare han knipset med fingrene. Forsvinne på et øyeblikk, langt unna sitt eget liv. I løpet av forestillingens 75 minutter får vi litt etter litt vite hvorfor. Det er Siayors egen, rå og vonde, historie vi ser utspille seg.

Nittitallsoloritt

Superkid er en oppvekstskildring, med manus utviklet av Siayor, i samarbeid med regissør Josette Bushell-Mingo, medregissør Cici Henriksen og dramaturg Kristofer Grønskaug. Det forholdsvis lille, men solide kunstneriske teamet har gjort noen svært gode grep i formidlingen av Siayors fortelling som får den til å virke så sterkt som den fortjener.

Mens publikum skravlende finner sine plasser, står Siayor i midten av det hvite scenegulvet og danser til Vengaboys' «Boom Boom Boom Boom». Et minimalistisk discolys skaper assosiasjoner til en nittitalls ungdomsklubb. Han smiler, ser åpent ut mot publikum i blant, men framstår likevel oppslukt av sin egen verden. Det runde spillerommet på Torshovteatret gjør at publikum omslutter ham. Rommet er det helt strippet for inndekning. Ingen visuelle distraksjoner, ingen scenografi, ingen tekniske finesser, ingen show-off. Alt dette understreker Siayors sårbarhet der oppe på scenen. Han står der helt alene, som på en egen planet. Lydbildet kunne knapt vært mer minimalt, men til gjengjeld er det veldig effektivt. Det samme gjelder lysdesignet, med varmt spotlys fra en messinglampe som heves og senkes, små lamper plassert i en slags stjerneformasjon rundt scenen og minimalistisk opplysning av utganger og balkong, når Siayor etterhvert tar hele rommet i bruk.

Bunnsolid teaterhåndtverk

Og Siayor bærer virkelig denne forestillingen. Her balanseres et varmt og åpent scenenærvær hvor salen hele tiden bringes inn i fortellingen, uansett hvor på den 360 graders tilskuersirkelen vi måtte befinne oss. I tillegg er forestillingen regissert i en nokså fysisk form, hvor Siayors utdanning fra HINT kommer til sin fulle rett. Det er lagt inn små brudd der fysisk illustrering og bevegelser erstatter ord. Iblant gir Siayor skikkelse og stemme til ulike bikaakterer i fortellingen. Den voldelige faren, kompisene Petter og Jonas, Bjørg fra barnevernet. Og selve hjertet i fortellingen: Lillebror William, som ikke klarte seg.

Etterhvert som historien utspiller seg, tilspisses spenningen. Barnevernet kommer inn i bildet, men systemet fungerer ikke som det skal. Volden går lengre og lengre, og det er egentlig ingen der som kommer fjorten år gamle Kingsford og lillebroren til unnsetning. Til sist må han redde seg selv. Jeg skal ikke røpe for mye her, men det er mørkt, det er vondt og det er opprivende.

Jeg har lyst til å trekke fram dramaturgien fordi dramaturgisk håndverk sjelden får oppmerksomhet i anmeldelser, men ofte er en svært sentral faktor for hvordan publikums følelser og innlevelse påvirkes. I *Superkid* skiftes det sømløst mellom hverdagslige enkeltepisoder og minner og teknisk opplesning fra barnevernsmappen, rammet inn i beskrivende detaljer fra tiden rundt millenniumskiftet. Gjennom Supermann-metaforer trekkes det inn assosiasjoner til universets fysiske lover og fenomener, som dreier fortellingen vekk fra konkrete skildringer mot det mer drømmende og eksistensielle. Dette tilfører en ekstra streng av sårhet - noe lysdesignen også støtter opp omkring. I starten får komiske og varme episoder mellom Siayor, kameratene og lillebroren større plass, men gradvis tar alvor og mørket over. Det at publikum inviteres inn i fortellingen, blant annet gjennom et grep hvor enkelte får oppgaven med å passe på barnevernsmappen, ansvarliggjør oss. Det er Siayors skjebne publikum må passe på.

En viktig ungdomsforestilling

Vold mot barn og unge forekommer langt oftere og nærmere enn de fleste tror. Ferske forskningstall fra 2019 viser at hvert tyvende barn mellom 12 og 16 år har opplevd alvorlig fysisk vold, som å bli sparket eller banket opp av en voksen i hjemmet. Det betyr at det i hver ungdomsskoleklasse som ser SUPERKID, i gjennomsnitt vil være minst én gutt eller jente som

kan kjenne seg igjen i mye av det Kingsford forteller om. Halvparten av ungdommene som har opplevd vold og overgrep, har aldri fortalt om det til noen. Å få oppleve SUPERKID kan utgjøre en livline for disse ungdommene, få dem til å føle seg sett. Forestillingen er til dem. Og til alle vi andre som på en eller annen måte har barn og ungdommer i livene våre. Alt dette, sammen med både et språk og en form som passer svært godt for ungdom, gjør dette til en usedvanlig viktig ungdomsforestilling.

Sterkt

Under hele andre del av forestillingen hørtes spredt snufsing i salen denne premiérekvelden. Selv klarte jeg å holde meg på matta lenge, helt fram til siste scene. Da var det ett eller annet som brast. Kanskje det at jeg selv har jobbet mye med ungdom, ikke minst ungdom som har hatt det vanskelig hjemme på ulike måter. For noen av dem har teater vært en livline, som for Siayor i forestillingen. Det han snakker om, å kunne være en annen enn seg selv, i hvert fall i øyeblikk, tror jeg flere av «mine» ungdommer har trengt. Jeg blir stående sammen med et par anmelderkollegaer på trappa utenfor Torshovteatret og snufse inn i et papirlommetørkle som en av dem omtenkstomt har stukket til meg mens jeg prøver å ta meg sammen. Å gråte på jobb - er det akseptabel anmelder-kotyme, lurer jeg. Men så tenker jeg at hva så, det er et privilegium å få oppleve et vitnesbyrd som berører enså sterkt. Måtte mange, mange ungdommer der ute få samme gave. (*Publisert 05.06.2020*)